

Тінь у профіль

КУПИТИ

Що може дозволити собі жінка в цьому світі? На Сході, на Заході, в далекій незрозумілій країні чи в сусідній кімнаті. Жінка, що перебуває в полоні віковічних забобонів, чи та, яка вважає, що їй вдалося подолати їх. Історія одного забороненого кохання, що заснована на реальних подіях, надихає інших жінок і чоловіків замислитися про свою долю. І Хельгу, наївну вчительку з Данії, яка мріє про довічний шлюб; і її обранця, вдавано байдужого американця Хока; і жінку, що вимушено переїхала з України в далекий Бахрейн і з доброї волі прийняла іслам; індуса, що втікає з рідної країни, скоївши злочин через зражену любов, і оповідачку, яка разом із цією історією переосмислює кожне своє рішення, кожен свій крок назустріч свободі. Свободі вільного вибору, якого жадають її душа, її тіло, її сміливість, її єство.

Що може дозволити собі жінка в цьому світі?

На Сході, на Заході, в далекій незрозумілій країні чи в сусідній кімнаті. Жінка, що перебуває в полоні віковичних забобонів, чи та, яка вважає, що їй вдалося подолати їх. Історія одного забороненого кохання, що заснована на реальних подіях, надихає інших жінок і чоловіків замислитися про свою долю. І Хельгу, наївну вчительку з Данії, яка мріє про довічний шлюб; і її обранця, вдавано байдужого американця Хока; і жінку, що вимушено переїхала з України в далекий Бахрейн і з доброї волі прийняла іслам; індуса, що втікає з рідної країни, скоївши злочин через зраджену любов, і оповідачку, яка разом із цією історією переосмислює кожне своє рішення, кожен свій крок назустріч свободі. Свободі вільного вибору, якого жадають її душа, її тіло, її сміливість, її єство.

Олена Андрейчикова

Тінь у профіль

MERIDIAN CZERNOWITZ

Тінь у профіль

Олена Андрейчикова

MERIDIAN CZERNOWITZ

УДК 82-3

А 65

Андрейчикова, Олена

Тінь у профіль : роман / Олена Андрейчикова. – Чернівці :
Меридіан Черновіц, 2019. – 384 с.

ISBN 978-617-7807-02-4

Що може дозволити собі жінка в цьому світі? На Сході, на Заході, в далекій незрозумілій країні чи в сусідній кімнаті. Жінка, що перебуває в полоні віковичних забобонів, чи та, яка вважає, що їй вдалося подолати їх. Історія одного забороненого кохання, що заснована на реальних подіях, надихає інших жінок і чоловіків замислитися про свою долю. І Хельгу, наївну вчительку з Данії, яка мріє про довічний шлюб; і її обранця, вдавано байдужого американця Хока; і жінку, що вимушено переїхала з України в далекий Бахрейн і з доброї волі прийняла іслам; індуса, що втікає з рідної країни, скоївши злочин через зражену любов, і оповідачку, яка разом із цією історією переосмислює кожне своє рішення, кожен свій крок назустріч свободі. Свободі вільного вибору, якого жадають її душа, її тіло, її сміливість, її єство.

Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

© Меридіан Черновіц, 2019

© Олена Андрейчикова, 2019, *текст*

© Анна Стюпіна, 2019, *обкладинка*

Усі права застережено

Олена Андрейчикова

Тінь у профіль

Роман

Meridian Czernowitz
2019

1.

Життя з роками залишає щораз менше шансів для здивування. У кожного свій кінцевий термін атрофії м'язів, що відповідають за цю емоцію: хтось уже в двадцять втрачає таку здатність, хтось – у тридцять, кому більше пощастило – до п'ятдесяти чи й пізніше. Щоб гарненько здивуватися, ще треба докласти зусиль. Навіть іноді ретельно попрацювати над цим, десть, можливо, спланувати і підлаштувати ситуації, щоби було від чого щиро підвести брови. Хоч трохи, на кілька міліметрів. Щоб на мить знову відчувати себе вразливою дитиною, яка начебто вже і подорослішала, але іноді ще опирається цьому. Хоче повернутися – якщо не в дитинство, то хоча б у сповнений, насичений приводами для здивування пубертат. І неважливо, приємне це буде диво чи журливе. Іноді хочеться зіткнутися хоча б з якимось. Сподіваєшся, що подивишся у вікно чи заглянеш у «Фейсбук» або «Інстаграм», вийдеш на вулицю, побачиш знайому людину або незнайому, прийдеш на ділову зустріч або особисте побачення, повернешся в кінці будь-якого з семи понеділівк додому – і здивуєшся. Річ не в тому, що ніщо не приносить тобі радості, а саме не дивує. Все: і явища природи, і техніка, і сусіди, і президенти, і колишні кохані, і теперішні, і, на жаль, навіть майбутні, і герої

оскароносних трилерів – всі поводяться звично, прозаїчно, очікувано. І ми самі теж.

Сумного тут нічого немає. Це такий простий побічний ефект від випитих років для всіх: і алкоголіків, і тверезників. Тямуща людина теоретично може з власної волі здивуватися й навіть щиро посміхнутися від того факту, що її більше нічого не дивує. Але тільки юні мрійники, які все ще живуть у дорослих тілах, розуміються на цих речах.

Що може змусити дорослого чоловіка божеволіти від очікування жінки, яка має прийти до нього додому? Які дії вона може собі дозволити поза звичними для нього межами? Чим вона повинна відрізнятись від усіх інших, аби він відчув не тільки передбачувану напругу в паху в очікуванні першого разу, але й дивовижне тремтіння в колінах? Артрит поки що виключимо. Йому немає ще й сорока.

Коли він розповідав цю історію, його тремтіння передавалося й мені. Для такого емпата, як я, це звична річ. Але це і дивна річ, тому що в моєму житті вже залишилося так мало подій, яким би я щиро дивувалася. Не вимушено, як того іноді вимагають обставини, а від щирого серця. Та ще ця історія збурила його самого так, що, коли я вхопилася за ідею все це записати, він не міг просто спокійно повідомляти мені деталі, а щохвилини хапався за сигарети, підпалюючи їх не з того боку. І так тривало протягом усіх зустрічей, поки я старанно все занотувувала. Йому потрібно було весь час перехиляти щось міцне, потім – щось легке й сухе, піднімати брови, розширювати зіниці, по півгодини колупати зубочисткою в зубах, якийсь час мовчати, підбирати слова, раптово кричати, знову курити.

До того ж іще я, слухаючи, без кінця пила, курила, піднімала брови і розширювала зіниці. Іноді мовчки, іноді перебиваючи його своїми питаннями.

Нам знадобилося безліч годин, аби не просто записати, а пережити. Йому наново, мені вперше. Тому що, коли тебе щось дивує, ти хочеш продовжувати це когнітивне диво якомога довше, будь-якими можливими способами, навіть якщо це не на твою кишеню. За справжнє здивування хтось готовий платити наборг. Хтось – навіть життям. І я теж намагалася витягти з цього всі можливі для себе стадії дивування – від зацікавленості до страху і навспак, а потім знов і знов. Зараз мені здається, що цю історію разом із ним пережила і я.

2.

Він підійшов до дзеркала і розсміявся, дивлячись в очі своєму відображенню – стривоженому, збентеженому, здивованому. Його ще в цьому світі щось може так дивувати? Це ж треба!

Навіть руки тремтіли, ніби намацували пучечками пальців опору. Шукаючи, за що вчепитися, вхопитися, зафіксуватися, щоб знову повернутися у свій звичайний стан. Від напруги набрякли вени на руках. Але опори не було. І навряд чи вже він знайде її за ті двадцять хвилин, що залишилися.

Час ніколи ще не тягнувся для нього так болісно. Він звик, що час принаймні вміє повзати, ходити, бігати, мчати вперед. До тридцяти восьми років цей час летів, не шкодуючи ані його самого, ані людей навколо. Неприємним було ось що: свого дорослішання й старіння ніби й не помічав, але коли поруч старіють друзі, по них усе стає видно, і це боляче. Ці желейні животи, що висять над штанами, ці зморшкуваті лоби, ці синьо-червоні мішки під очима вранці. Навіть коли не пили звечора ані пива, ані горілки. А коли старішають жінки, з якими ти колись десь... Це бентежить.

Тому різниця навіть у двадцять років з дівчиною його вже не турбувала. З молодими відчував себе молодим.

Їхньої пташиної мови не розумів, та й не намагався. «Коха-на моя», – так він називав усіх жінок. Вони відгукувалися, слухняно на все погоджувалися, і йому цього було досить.

А сьогодні хотілося поквипити, підштовхнути ці повільні секунди, які зазвичай надто стрімкі. Та тільки не зараз.

Зараз, коли він чекає цю жінку. Просто жінку. З глузду з'їхав.

Не хотілося пити наодинці до її приходу, але тремтіння в колінах і сухість у горлі змусили зробити ковток. Не водою ж, справді, зараз заспокоюватися. Налив собі півсклянки, забризкав шовкову скатертину на столику, розшити арабською в'яззю, і свою нову лляну сорочку. Витираючи солодові калюжі, ще й перевернув відерце з льодом. Вилаявся. За звичкою експата¹ – неголосно. Випив. До дна.

Тремтіння потрохи відпускало і руки, і коліна, і живіт, який наповнювався якимись вібраціями, що булькотіли десь усередині. Стіл прибрав як міг. Сорочку вирішив не міняти. Все одно скоро знімати.

Підійшов до вікна. І що ж він міг побачити за вікном свого будинку? Що могло б привернути його увагу на ці двадцять хвилин, які підривають мозок і звичну картину світу? Рівні ряди білих стін сусідніх вілл. Пожовклі старі пальми упереміш із зеленіючими молодими, висадженими по периметру компаунда². Згорблений прибиральник

1 Експат (англ. *expat* скор. від *expatriate*, що походить від лат. *ex patria* – «поза батьківщиною») – сленгова назва іноземних спеціалістів.

2 Компаунд (від лат. *componere* – «з'єднувати») – огорожений по зовнішньому периметру комплекс житлових будинків із самостійною розвинутою інфраструктурою і ретельною охороною, в якому живуть експати.

Хайрат, що, як завжди, не дуже охоче і старанно підмітав центральну алею. Саудія, що виднілася за білою стіною і верхівками пальм.

Скільки на неї не дивись, скільки не дізнавайся, не вивчай мову і закони, не вдихай аромати пахощів і просто місцеве повітря, не куштуй різноманітну кухню, не насолоджуйся жовтою кавою з ас-сукарі в цукровому сиропі³, не вдивляйся в закриті обличчя жінок та у випадково залишені відкритими двері мечетей, не зрозумієш. І не намагайся зрозуміти своєю, чого там приховувати, радянською, православною, псевдоцивілізованою свідомістю. Тут не вистачить ані двадцяти хвилин, ані двадцяти століть.

За вікном ще світило сонце. Слабке. Березневе. Яке вже гріє, але ще не спопеляє. Нестерпна спека тут почнеться за два місяці, коли від одинадцятої ранку і до четвертої попудні неможливо буде пересуватися пішки вулицею. А зараз на нього дивилося весняне східне сонце, за мусульманськими звичаями покрите хусткою з поволоки сіро-синіх хмар. Сонце в хіджабі⁴.

По-справжньому ніщо його вже давно не дивувало. Так йому здавалося. Ні, він навіть був у цьому впевнений, поки не настав цей нескінченний день. Ще й вихідний – п'ятниця, коли тут, в Аль-Хобарі⁵, йому зовсім немає чим себе

3 Ас-сукарі – сорт фініків.

4 Хіджаб (араб. «покривало») – в ісламі будь-який одяг (від голови до ніг), але в західному світі під хіджабом розуміють традиційний ісламський жіночий головний убір.

5 Аль-Хобар – місто в центральній-східній частині Саудівської Аравії, відоме також як Хобар та Ель-Хубар.

зайняти. З самого ранку довго валявся в ліжку. Читав газету. Архаїчне заняття тут отримувало новий шанс на життя: це був один з небагатьох зв'язків із цивілізацією, адже не всі новинні сайти відкривалися. Скоріше, намагався читати. Букви розбігалися врозтіч, не хотіли складатися в слова. В осмислені слова.

Не взявши до уваги того факту, що рівень адреналіну вже почав підніматися й спотворювати всі налаштування організму, встановлені до цього дня, він навіть подумав, чи не час почати носити окуляри. Потім він неспішно приймав ванну. Тепла вода ненадовго розслабила. Якраз вистачило часу поголитися. Голився. Старанно. Висмикнув пінцетом сиву волосину на правій скроні. Ще одну. Оцінив свій голий торс. Торс як торс. Вирішив, що разом з окулярами непогано б усе ж таки купити кеди і почати ходити до спортзалу – в компаунді він був, щоб експатам було чим розважати себе вечорами. Випив кави. Ще чашку. Ще. Робив це, розтягуючи задоволення і всіма можливими засобами наближаючи вечір. Самозадоволення теж входило в можливі засоби. Два рази. На випадок, якщо, як в юності, після перезбудження занадто швидко все закінчиться. Не вистачало ще зганыбити. Уперше прийде. Навіть якщо це буде водночас і востаннє.

Всі процедури зайняли півтори години.

Полежав на дивані ще хвилин сорок. Схаменувся, що потрібно підготуватися до вечора у звичайний спосіб. Те, що зустріч має бути, м'яко кажучи, нестандартною, не скасовувало необхідності його традиційних атрибутів побачень із жінками.

Виїхав на своїй автівці до молу⁶. Не хотів докучати сьогодні Кумарові: у того була на вечір інша, більш відповідальна місія – привезти її.

Взяв візок. Довго тинявся продуктовим супермаркетом. Намагався уявити, що вона може захотіти їсти або пити, чи п'є взагалі алкоголь. Якщо вона може прийти до нього в помешкання, вона може дозволити собі багато чого. Купив шоколад, кавун, каву, колу, фініки. На цьому його фантазія вичерпалася. Повернувся до вілли.

На заході хилилося сонце в хіджабі. Після того як випив, посидів біля вікна, вдивляючись невідь куди, подивився знову на годинник і зрозумів, що нудитися йому ще недовго. Вона буде о шостій. Кумар завжди був пунктуальним і часто приїжджав раніше призначеного часу. І вона теж повинна бути пунктуальною. Часу в них не так багато. Він постояв іще трохи біля вікна, спостерігаючи за щораз нижчим жовтим диском. Намагався пригадати, коли востаннє почував себе так. Як псих, як ідіот, як хлопчик, що зсередини командує дорослим чоловічим тілом.

При всьому своєму доволі активному сексуальному житті він не зміг відновити у пам'яті жінку, яка б змушувала так тремтіти його кишки. Вливши в себе залпом півсклянки, він відчув усі свої органи, які переробляли алкоголь, адреналін і його атипову поведінку. Вперше за тридцять вісім років відчув, де в нього всередині розташоване неспокойне гучне серце, як йому тісно в ребрах і встановлених ним самим життєвих межах, як хвацько працюють легені,

6 Мол (англ. *mall*) – торговельний центр.

перекачуючи разом із повітрям запахи свіжої, щойно звареної кави, шотландського солоду, липких фініків. Відчув бажання, що спалахнуло з новою силою, і страх. Чомусь страх. Усвідомив, як шипить його скептично налаштований шлунковий сік, намагаючись розчинити комах, які оселилися в його животі.

Йому було соромно і смішно навіть думати про таке, але саме ці інфантильні асоціації викликали вібрації в районі сонячного сплетіння, що періодично переміщалися ближче до паху. Зрештою, за першою освітою – філолог.

Все одно соромно і смішно. І геть нерозумно. Наче вперше у його житті до нього в дім приходить жінка.

Оглянув свою частину вілли, яка вже стала домом. Майже домом. Де його справжній дім, він не замислювався. Звик уже кочувати і кожні п'ять тижнів після вахти змінювати пейзажі за вікном. А потім знову повертатися сюди на роботу. Найближче до назви «рідний дім» була все ж таки ця вілла. Принаймні всі улюблені білі сорочки, накрохмалені і відпрасовані, висіли в шафі саме в цій спальній кімнаті.

Аскетичний строгий дизайн американського проекту, присмачений атрибутами традиційного східного оздоблення. Високотехнологічно і розкішно, за тутешнім розумінням розкоші. Суворі симетрія кухні, холодне скло і сталь візуально зігрівалися грубим величезним килимом на всю підлогу. Спочатку, коли він заходив на кухню, цей предмет викликав посмішку, настільки безглуздим здавалося його сусідство зі швейцарською побутовою технікою, з білою лакованою поверхнею італійських кухонних меблів і скляним столом на вузьких металевих ніжках. Проживши півроку тут, він уже не уявляв своє існування без цих східних інтер'єрних штучок: витканих вручну килимів, масивних шкіряних диванів, чудернацько розписаного посуду, громіздкого балдахіна над ліжком у спальні, нескінченних метрів воланів шовкових важких завіс, порт'єр на вікнах. І всюди – запах ароматичних пахощів.

Ще в аеропорту Бахрейну відчув цей ні з чим не зрівняний аромат Сходу. Сухе щільне повітря, наповнене піщаним пилом пустелі, курильними сумішами, гострими приправами і ледь відчутним терпким присмаком нафти.

Прилетів він сюди вперше у вересні, коли ще задушлива спека не покинула на зимовий період Перську затоку. Було надзвичайно важко до цього звикнути. На виході з аеропорту водій перехопив його, коли він поспішав на вулицю покурити після виснажливого перельоту. Той був би не настільки утомливим, якби напередодні рейсу друзі не вирішили влаштувати контрактнику бурхливі проводи. Начебто він відлітав на п'ять років, а не на п'ять вахтових тижнів. Алкоголю було випито без міри. Про запас. У Саудівській Аравії ніхто не налле.

Незважаючи на придбаний компанією для фахівця екстра-класу квиток бізнес-класу, він не міг знайти собі комфортного місця, зручної пози і ліків, які б хоч якось допомагали від похмілля. Спробував шампанське, ситний сніданок, багато мінеральної води, пиво і ще контрольний кухоль, але не отримав задоволення від усього цього й нарешті заснув. Відкрив очі, коли за вікном уже виднілися піщані острови, намальовані на водяній гладіні затоки, густо засаджені хмарочосами і нафтовими вишками.

Від Бахрейну до Саудівської Аравії простягався двадцятип'ятикілометровий міст короля Фахда⁷, що з'єднував дві схожі, але все ж таки різні за рівнем розуміння свободи

7 Міст короля Фахда – міст, який складається з комплексу мостів і гребель, що зв'язують місто Аль-Хобар з острівною державою Бахрейн. Названий на честь короля Саудівської Аравії Фахда ібн Абделя Азіз Аль Сауда (1921–2015).

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ